

Zdrava Marija — rdeča obreza po D 16.—
zлата obreza — črne po D 23.—, 41.—, 45.—, 81.—
bele po D 34.—
Angelček — zлата obreza — črne po D 20.—, 25.—, 27.—
33.—, bele po D 21.—, 24.—
Priatelj otroški — preprosta vezava rd. po D 750, 850.
Kvlišku srca — zлата obreza po D 26.—, 36.—, 37.—, 56.—
Itajski glasovi — zлата obreza po D 36.—, 40.—, 47.—, 53.—
59.—, 61.—, 64.—, 76.—, 85.—
Nebesa naš dom — zлата obreza po D 43.—, 68.—, 80.—, 90.—
Spomin na Jezusa — zлата obreza po D 17.—
Otrokova pobožnost — zлата obreza po D 15.—
Ključ nebeški — zлата obreza po D 24.—

Pisma iz domačih krajev.

Selnica ob Dravi. Pri nas že dolgo ne pomnimo tako lepega in veselega prvega majnika, kot smo ga imeli letos. Najskrenejša hvala našemu splošno priljubljenemu gospodu župniku, ki nam je pripomogel do tega veselja s tem, da je podaril domačim fantom krasno majniško drevo, kakršno menda še sploh ali vsaj dolgo let ni stalo sredi naše vasi.

Jarenina. Za tovariša Jožeta se je zavzela celo Zervajova »Domovina«, češ, da so ga zborovalci na shodu SLS do krvavega pretepli. Ker je poročevalec »Domovine« najbrž nekaj drugega, kar tudi teče iz nosa, smatral za kri, bodi povedano, da Jožeta nihče ni do krvavega pretepel, ampak, ker na večkratni opomin ni nehal motiti shoda, so ga krepke roke potisnile iz zborovalnega prostora. Da je pri tem položil svoje ude na tla, je pač popolnoma sam kriv. Če bi lepo mirno odšel, bi ne imel neljubega spremstva krepkih mož, katere je on sam s svojimi medklici razburil.

Sv. Anton v Slov. goricah. Ob številni udeležbi župljanov smo na Florjanovo zagrebli Antona Markuš, posestnika na Ščavnici v starosti 69 let. Rajni je bil nad 20 let cerkveni ključar, več let občinski svetovalec ter ubožni oče. Rad je pomagal bližnjemu, mnogo je žrtvoval cerkvi, ter našemu prosvetnemu društvu ob zidavi »Doma«. Prevelika žalost za pred par meseci umrlo ženo, s katero sta mnoge križe in težave voljno nosila, je spravila tudi njega v večni dom. Sedaj počivata drug ob drugem ter čakata trobente sodnega dne. Žalostnim otrokom in sorodnikom naše odkrito sožalje.

Gor. Radgona. V tukajšnji župnijski cerkvi se je poročil dne 10. t. m. Franc Keblar, knjižničar in večletni diletant Katoliškega prosvetnega društva z Marijo Kaučič, hčerko starega društvenega tamburaša. Novoporočencema želimo obilo sreče. Dobri stvari bosta tudi pomagala, če bosta še nadalje podpirala društveno delovanje, v katerem se je Stavenski vrh itak vedno odlikoval. — Orožništvo in obmejni komisariat zasledujeta neke nabirateljce podpisov za priklopitev k Nemški Avstriji. Ne vemo zakaj iščejo te grešnike ravno med pristaši SLS. Upamo, da se zadeva pojasni.

Jeruzalem. To najlepšo in najznamenitejšo točko ljutomerskega vinogradniškega okoliša so posejeli mariborski gospodje bogoslovci ob svojem izletu dne 5. t. m. Tudi tukaj so bili lepo sprejeti. Hvala in slava gospodu Alojziju Mikl in njegovim soprog!

Marija Reka. Nebeški vrtinar je presadil nežno cvetko iz te solzne doline na nebeške livade. Konec aprila smo izročili materi zemlji telesne ostanke komaj 14 letne učence Payle Otavnik. Neizprosna jetika ji ni dopustila končati šolske obveznosti. V pozni jeseni je legla na bolniško posteljo, ki je ni več zapustila. Četudi slabotna, je vendar rada prihajala v domačo cerkev kljub veliki oddaljenosti, pa tudi pogosto je prejemala sv. zakramente. Zato je pa tudi v boleznih prejela tolažila sv. vere. Bila je tiha in potrpežljiva v boleznih, tako je tudi mirno zaspala za — vedno! Naj ji sveti večna luč!

Marija Reka. Kar dosejaj tukaj ni bilo v navadi, oziroma sploh ne slišati, dogaja se v zadnjem času, da se preklicujejo posestniki radi zaostalih davkov — znak skrajne bede. Sedaj so pa dospeli plačilni nalogi v zvišani meri. — Splošna potrtošt! Kje dobiti denar? Večina gospodarjev komaj zmaguje izdatke za živež. Za obleko ni več sredstev. Sedaj pa se ti visoki zneski! Gorje nam!

Sv. Lenart nad Laškim. Dne 2. t. m. so prišli k nam iz Laškega trga trije demokrati. Njih namen je bil, ustanoviti pri nas javno ljudsko knjižnico. V gostilno h Gračnerju so povabili celokupno učiteljsko in par takih ljudi, ki so na glasu kot nasprotniki cerkve in duhovnikov. Rekli so, da hočejo ustanoviti društvo, ki naj bi bilo popolnoma nadstrankarsko in bi širilo potom knjig izobrazbo med ljudmi. Ko pa je videlo učiteljsko okoli sebe same ljudi na Slovenskem toliko osvojevane demokratske stranke, je izjavilo, da to društvo ne more vsled tega biti nadstrankarsko in je odklonilo svoje sodelovanje. Hvala in čast mu! Za predsednika je bil izvoljen naš cestar Semljak, za blagajnika krčmar Gračner, za tajnico učiteljica Maurinova. Sentlenartčani! To društvo je popolnoma demokratsko in škoda za vsak denar, ki bi ga darovali zanj. Demokrati nimajo namena širiti med ljudmi kake umske in srčne izobrazbe, katere imajo sami jako malo, ampak hočejo med ljudstvo spraviti brošure, ki so sestavljene iz podlistkov Jutra in Domovine: Pater Kajetan, Veliki inkvizitor, Cerkevne miši itd. Pokvarjenosti med mladino je že tako dovolj, naj se še ne zastruplja s takimi spisi.

Brezno pri Sv. Jederti. V zadnji številki Slovenskega Gospodarja se je neki čebelar M. Sotošek pohvalil s svojimi čebelami češ, da je imel prvi roj že 29. aprila. Da pa ne boče misliti, da ima samo on tako pridne čebele, naj blagovolji vzeti na znanje, da je Jurij Grešak dobil prvi roj že 25. aprila, in sicer izredno močnega.

Naša društva.

Slov. Konjice. Kot se je že poročalo, smo imeli dne 2. maja dobro obiskan shod SLS. Ta dan si je izbrala tudi mladina naših katoliških organizacij, da s svojo prirediteljsko najdoslejnejšo proslavo svojo zaščitnico — mater — Kraljico mejnikov. Spored je bil bogat in brezhibno izpeljan. Mešani pevski zbor je zapel dve Marijini pesmi, Mladina, Orli in Orlice so se poklonili pred lepo ozaljšanim kipom Brezmadene. Naraščaj je izvajal šaljivo igrico »Za-

morčkie. Da je nastop naših malih vsikdar v veliko veselje gledalcev, so topot zopet dokazali z velikim aplavzom. — Igra »Dve materi« nas je pri nekaterih prizorih ganila do solz.

Katoliško prosvetno društvo Orlavas. V nedeljo dne 16. maja, ob 3. uri popoldne se vrši ustanovni shod Katoliško prosvetnega društva v Orlavasi pod Slakanovim kozolcem.

Lep in hvalevreden napredek. Katoliško prosvetno društvo v Braslovčah bo začelo zidati poleg Ljudskega doma veliko dvorano za prirejanje iger.

Bočna pri Gornjem gradu. Prelepa in ganljiva predstava Lurška pastirica se je pred kratkim tukaj uprizorila v precej veliki dvoran. Igra je bila igrana tako izvrstno, da smo za nekaj trenutkov bili popolnoma v duhu postavljeni na sveti kraj v Lurd.

Gospodarstvo.

OKOPAVANJE POLJSKIH RASTLIN.

S sejanjem poljskih rastlin še davno ni končano delo in skrb za njih uspevanje. Ne glede na to, da lahko mnogo škodujejo setvam živalski škodljivci in rastlinske bolezni, imamo po drugi strani še polno drugih vplivov, ki delujejo neugodno na pridelovalne rastline, ter jih ovirajo v rasti, razvoju in dejanju visokih zadovoljivih pridelkov.

Tako vpliva neugodno, še celo zelo neugodno, ako se med gojenimi poljskimi rastlinami razraste in razpase plevel. Plevel je kot divje rastoča rastlina namreč zelo odporen proti vremenskim neugodam in neugodnemu sestavu zemlje, veliko bolj odporen kot pa naše žlahne pridelovalne rastline. Na posejanih poljih nastane med posejano rastlino in raznim plevelom takorekoč borba za obstanek, v kateri borbi pridelovalna rastlina čisto podleže, ker je ravno plevel odpornejši. Zato mora gospodar pomagati pridelovalni rastlini v tej borbi, da uničuje plevel. Ker ne samo to, da plevel duši pridelovalne rastline, on jih tudi ovira s tem v rasti in razvoju, da jim jemlje prostor, vlago, svetlobo in pa hranilne snovi. Nekateri setve, kot žitne in krmske setve se sicer kmalu toliko obrastejo, da zakrijejo zemljo, se takorekoč sklenejo tako, da s svojo sencjo zaduše plevel. To je pa mogoče le tedaj, ako se je zemlja za te setve obdelala skrbno, posejalo dobro seme in setev izvršila skrbno. Ako se ni dovoljno na to pazilo, tedaj pa seveda prevlada plevel.

Se veliko večja nevarnost, da prevlada plevel rastline, pa obstoja pri rastlinah, ki se sejejo oziroma sade bolj narazen, kot na primer kuruza, krompir, pesa, fižol. Pri teh poljščinah ostane med poedinimi rastlinami, radi potrebne redke setve oziroma sajenja precej praznega prostora na polju. Ker se poedinke teh rastlin močno razrastejo z njih koreninami, se ta prostor izrabi, toda te rastline se pozno sklenejo in tudi ne popolnoma. Na glem vmesnem prostoru pa se posebno rad razpase plevel, ki pa izžrpa zemljo prej, predno se z njo okoristi pridelovana rastlina. Iz tega je razvidno, da je samo pri teh rastlinah zatiranje plevela z okopavanjem najnujnejše in najbolj umestno. Uničevanje plevela se pa mora tako izvršiti, da se plevel res uniči, to je, da se plevel preseka na korenini, ne pa podvije. Zato v premokrem ni umestno okopavanje. Toda cilj okopavanja ni samo uničevanje plevela, z okopavanjem se hoče doseči še

druge cilje,

radi katerih se mora poduzeti okopavanje že veliko prej, predno začne plevel dušiti. Kdor se ne ravno po tem, da gre okopavat šele tedaj, ko je plevel že prav nadležen, dotični je zakasnil s kopjo, ker do tega časa so se izvršile v sestavi zemlje že tako znatne spremembe, ki vplivajo tako na raščo in razvoj rastlin neugodno, da se pridelek zmanjša.

Kakor že gori omenjeno pri teh rastlinah, ki se morajo okopavati, ostane med rastlinami do časa, ko se one popolnoma razvijejo, dosti vmesne gole zemlje. Predhodno obdelovanje pred setvijo je prerahljalo zemljo, zemlja se je prezračila, se je zmrvila, napolnila se je z večjimi in manjšimi medprostori, luknjicami, v večjih od teh se nahaja zrak, skozi manjše pa kroži vlaga v zemlji. Sedaj se zemlja sesedava, zliva skupaj, luknjice postajajo manjše in manjše, zrak beži iz zemlje, po manjšajočih se luknjicah se vlaga, — ki je prvotno pronicala v doljne plasti — sedaj vedno močnejše dviga na površino zemlje, kjer vsled direktnega delovanja solca in vetra neovirano hlapi in zgineva v zrak. Zemlja zgubi na vlago, zelo hitro se suši in kmalu se izsuši. Primanjkovati začne vode rastlinam, one zaostajajo v razvoju, ako kmalu ne pade dež, nastopi na taki zemlji škodljiva suša. Zemlja se pa zlepi skupaj, postane zelo trda, zbita, razpoka na površini, vidimo, da se je na zemlji napravila skorja, ki je silno škodljiva za rastline. V taki zemlji nimajo korenine dovolj zraka, trdost zemlje ovira tudi rast korenin. Gnojila se tudi ne razkrajajo, ker ni tu dovolj zraka in vlage. Ker je skorja tako škodljiva, se jo mora uničiti, kar se izvrši z branjem in pozneje z okopavanjem. Vlaga pa se primanjkuje, predno se napravi močna skorja, že takrat, ko se skorja začne delati, zato se ne sme čakati, da ojača skorja, temveč se mora nej tvorjenje že preje preprečiti, ker s tem rastline

zavarujemo pred sušo

in to na ta način, da se z okopavanjem na goli površini zemlje najgornji sloj iste z ročnim ali pa vprežnim orodjem podreže, prekoplje tako, da je gola zemlja med rastlinami pokrita sedaj z nekaj cm debelim slojem

mrvičaste drobljive zemlje. Ta sloj zemlje se sicer kmalu zopet posuši, ostane — seveda, ako se ni okopavalo premokro — drobljiv, a zemlja pod njim ostane lepo vlažna, ker voda ne more več nemoteno skozi najgornji sloj izhlapevati, se ne gubi v zrak, temveč ostane v zemlji pridržana za rastlinske korenine. Z okopavanjem se pa zemlja obenem

zrači

ker skozi ta z orodjem napravljeni najgornji sloj prike zemlji prihaja v nje notranjost zrak neovirano. Zrak je pa rastlinskim koreninam neobhodno potreben. Zrak, ki prihaja v zemljo in vlaga na ta način pridržana v tej, delujeta povoljno na gnojila, ki smo jih spravili v zemljo tako, da se ista razkrajajo, iz gnojil se oslobodijo rastlinske hranilne snovi, tako da rastlinam ne primanjkuje hrane, posebno pa ne, ker ostane zemlja v notranjosti rahla in v taki zemlji se rastlinske korenine boljše, z manj naporom razrašajo in si poiščejo hrane. Vsak dež se vpije v zemljo, in se v isti porazdeli in ohrani za rastline v okopani zemlji, medtem ko v neokopani zaskorjeni zemlji ostaja dež dolgo na površini zemlje, veliko ga izhlapi v zrak, ker v zaskorjeno zemljo se dež le zelo počasi vpije.

Iz tega je razvidno, da pravilno izvršeno okopavanje donša velike koristi, ki so tem večje, čim večkrat se okopavanje izvede. Sicer je okopavanje drago, ker zahteva veliko ročnega dela, da se pa poceniti na ta način, da se rastline seje v pravilne vrste, med vrstami se pa za okopavanje uporablja v večji meri vprežno okopavalno orodje. Ne poceni se proizvajanja s tem, da se manjkraj okopava, temveč s tem, da se izvede več okopavanj, zato se pa drago ročno delo okopavanja namdomesti deloma z hitrejšim in cenejšim vprežnim delom, ker z vprežnim orodjem se v istem času napravi veliko več. —

Katera sredstva so najboljša, da zvišamo pridelke. Ako primerjamo pridelke naše zemlje s pridelki drugih naprednih držav (Belgija, Nemčija, Češka), pridemo do zaključka, da daje tam zemlja, ki sicer kvalitativno nič ni boljša od naše, po dvakrat ali celo trikrat večje pridelke, nego pri nas na isti površini. Sorazmerno s tem je seveda tudi napredek živinoreje, mlekarstva, kmetijske industrije itd. Temelj vsemu je torej proizvodnja poljedelskih pridelkov in povečanje teh, moramo posvetiti največ pažnje. Med glavnih sredstev za povzdigo pridelkov se štejejo sledeča: pravilno kolobarjenje (plodored), takojšnje proračanje strnišč po žetvi, globoka jesenska, oziroma zimska praha, izbira najboljšega semena ranó zorečih vrst, odbrana proti škodljivcem in boleznim rastlinstva, dobri plugi, brane in valji, plevel in pogosto okopavanje, često in obilno gnojenje s hlevskim gnojem in uporaba umetnih gnojil. Še posebno močan činitelj za zvišanje pridelka so ravno umetna gnojila in neki ameriški strokovnjak ugotavlja, da umni uporabi umetnih gnojil pripada polovica zasluge za zvišanje pridelkov, a vsem drugim prej omenjenim sredstvom polovica. Ta izkušnja bo veljala tudi za nas in koristimo se z njo v obilni meri. — S.

Zelena kuruza. Zeleno krmiljenje živine, posebno konec poletja do pozne jeseni, je lažje in sigurnejše brez presledkov izvedljivo, če gospodar poskrbi zato, da poseje pravočasno dovolj rastlin za zeleno krmiljenje na polju. V tem slučaju je v stanju, da travniški pridelek posuši za seno, za krmiljenje preko zime, ako pa seje na polju pomožno krmo, pa tudi lahko več detelje posuši za seno. Ako pa ima malo detelje posejane ter ima le malo travnika, ali mu pa daje travnik slabe pridelke, tedaj si pa mora na vsak način pomagati z drugo poljsko krmo. Kot taka poljska krmska rastlina je zelo prikladna kuruza, katero pa se za krmo poseje veliko gostejše, kot se jo seje za pridelek v zrno. Semena se vzame v tem slučaju do 200 kg na ha, radi tega, da je kuruza dovolj gosta, ostane sočna, ne zleseni in da veliko zelene krme. S košnjo se prične, ko se pokaže metlica. Na malem prostoru se pridelava veliko, posebno ako se ta prostor dobro pognoji. Najprikladnejši je v tem slučaju hlevski gnoj, katerega zelena kuruza izkoristi zelo dobro, ravno tako tudi gnojica. Poseje se jo ročno na široko, pri večjih površinah se pa izplača tudi tu strojna setev. Zelena kuruza kot krma je sočna, lahko prebavna, vsebuje precej sladkorja, vsebuje pa tudi precej vode in malo beljakovin. Poleg nje se mora pokladati na beljakovinah bogatejšo krmo. Izdatno se pa izboljša v svoji sestavi in kakovosti zelena kuruza kot krma, ako se ne seje sama kuruza, temveč mešanica kuruze in kake druge krmske rastline, ki je bogatejša na beljakovinah in se v ostalem tudi prilega v mešanico, kot n. pr. grašica ali pa krmski grašek. Treba je samo nekoliko previdnosti glede razmerja, v katerem se vzame seme kuruze in graška ali grašice. Ako se vzame v mešanico premalo koruznega semena, tedaj grašek prav rad zaduši počasneje rastočo kuruza. Največ se vzame za tretjino toliko semena graška ali grašice, kot koruznega semena. Da se dobi več pridelka, se vzame za seme konjski zob, samo paziti se mora, da je seme kaljivo, pa tudi debelozrnat koruzo. Da se ima koruzno krmo ob raznih časih na razpolago, je zelo umestno, da se del zemljišča, namenjenega za zeleno kuruza, poseje s konjskim zobom, ostali del pa z drobnozrnat koruzo, katero se lahko na istem mestu poleti še enkrat poseje, ko se prva pokosi in pokrmi.

Lucerna ali nemška detelja naj se kosi za pridelovanje sena takrat, ko začne cveteti. S prvo košnjo naj se predolgo ne odlašja, ker se ima od tega le škoda radi tega, ker se radi prve košnje zakasnijo

tudi naslednje in se v letnem povprečju pridela — manj sena. Čim bolj prihaja lucerna v cvetenje in zorenje, tem manj je kot seno za krmo vredna, ker se postotek vsebine na surovem vlaknu veča, tako seno postaja manj prebavno. Zgubi se zelo veliko na kakovosti sena in to veliko več, kot pa se morda pridobi na množini. Edino pri mlado zasejani lucerni, katere korenine še niso močno razvite, bi se dala, da se korenine bolj razvijejo in boljše odžene lucerna za drugo košnjo, napraviti mala izjema, pa tudi v tem slučaju ne kaže čakati predolgo.

Proso je žitna rastlina, katere pridelovanje se zelo izplača. Glede zemlje ni izbirna, rastlina uspeva posebno dobro na lažjih zemljah. Celu na takih slabih zemljah (prodnatih), kjer druge rastline slabo obrodijo, da še zadovoljive pridelke. Glavno, radi česar je zelo izbirno, je toplota, zato uspeva bolje v toplih zemljah. Radi občutljivosti proti mrazu se sme sejati šele, ko se ni bati več mrazov. Rast in razvoj proso je kratkodobna, napravi kmalu prostor za druge rastline. Radi kratkodobne rašče pa rabi hitro dostopne redilne snovi, radi tega ni sveže gnojenje s hlevskim gnojem posebno prikladno, temveč bolj gnojenje z umetnimi gnojili, katera vsebujejo rastlinam v kratkem času dostopne redilne snovi. Zemljo je treba zelo skrbno pripraviti. Na zelo plevelnih poljih slabo uspeva proso, ker isto raste spočetka zelo počasi, ter ga plevel rad duši. Zato se tudi mora zatiranje plevela skrbno izvajati, kar se navadno vrši s ponovnim pleveljenjem. Ako je proso sejano z roko na široko, se drugače tudi ne more plevelu do živega, hitreje in ceneje se pa izvrši zatiranje plevela, ako se seje proso v vrste (20 cm razdalje), ker se v tem slučaju da okopavati.

Kmetijsko orodje in stroji, ki se v sedanjem letnem času ne rabijo več, se mora, ko se jih spravlja do onega časa, ko pridejo zopet v rabo, predno se jih dene v kraj, pregledati, ako je kaj za popraviti, se mora dati sedaj v popravilo. Pri strojih je treba pregledati ležaje ter jih prečistiti od olja za mazanje, prahu in druge nesnage, ki se je tam nabrala. Prečisti se jih s petrolejem. Železne dele strojev in orodij je treba zavarovati pred rjo na ta način, da se jih prepleska z lakasto barvo; preje seveda se pa mora odstraniti vsa rja, ako se je kaj najde, ker le malo rje je dovolj, da prepleskanje ne pomaga nič, ker se rja pod barvo širi dalje. Taki železni deli, ki pridejo pri rabi z drugimi predmeti v dotiko, kot n. pr. deli plugov, ki pridejo pri oranju v dotiko z zemljo, se pa ne morejo lakirati, te dele se premaže z apnom ali pa z lanenim oljem. Orodje in stroji, s katerim se tako postopa, ni samo ob času, predno se ga zopet rabi, z malo pripraviljanjem kmalu v stanju rabnosti, temveč tudi traja veliko dalje časa, ni ga treba pred časom vreči med staro železo, izkoristi in izplača se veliko bolj.

Orodje in stroje za košnjo si dober gospodar privrabi pravočasno, tako da, ko je čas za košnjo tu, je vse orodje pregledano, pripravljeno in popravljeno. Košnja gre gladko od rok, ne zamudi se na času, prihrani se na delu, delavne moči se bolje izkoristijo. Dotični gospodar, ki si ne pripravi pravočasno pred rabo svojega orodja, ki čaka s popravilom orodja tako dolgo, ko bi že imel orodje rabiti, ga mora iti šele pripraviti v rabno stanje, tak gospodar ne dela razumno, gospodarsko tudi ne more napredovati. Poprej pred časom uporabe pripraviti vse orodje, orodje se spravi z manjšimi stroški v rabno stanje, priprava orodja šele v času, ko se že rabi, je veliko dražja in zamudna. Pri kosilnih strojih je posebno pregledati, ali ni kak del preveč obrabljen, da se je bati, da se polomi ob košnji, zato je treba pravočasno poskrbeti za nadomestne dele, da je hitra izmenjava mogoča. Pregledati je vse vijake, ako držijo ter niso že izrabljeni, istotako nože in prste. Stroj se mora označiti, posebno pa prečistiti mazalke, da gre mazanje v redu. Seveda se mora pred uporabo preskusiti stroj, ako gre v redu.

Zavijač. Ne samo v vinogradu, nego tudi na sadnem drevju dela včasih veliko škodo ta škodljivec. Škoduje tako, da pregrizne in prebode listne peclje in vršičke, katere potem umetno zvije. Posebno rad napada hruške, na katerih visi včasih vse polno njegovih zvitočkov. Tega hroščka, krasne vijoličaste ali zlatozelenne barve, pač vsakdo pozna. Značilni so tudi njegovi, cigaram podobni zvitki, kamor je samica položila 3—10 jajčec, iz katerih se v 8—14 dneh izvale male ličinke, ki se hranijo nato z listjem od zavitka. Končno preobrazbo dovrši zavijač v zemlji, kjer tudi prezimi. Najboljši način zatiranja je: uničiti ga, kjer se ga dobi. Zveneli listi, odnosno vršički, so nam pri tem dober kašipot. Postopati je pa oprezno: vznemirjen, spusti se takoj na zemljo. Enako skrbno pobirati moramo tudi njegove zavitke ter jih najboljše sežgemo. — S.

Majski ali rjavi hrošč leta letos že prav obilno. Ta hrošč je za kmetijstvo velik škodljivec, ker njegova ličinka, takozvani ogrc ali črv, ki se izleze iz jajčec, izpodjeda na poljih, travnikih in vrtovih rastlinske korenine ter s tem zmanjša občutno pridelke. Ta jajčeca leže samica sedaj koncem spomladi v zemljo, kmalu se izleže iz jajčec ogrc, ki začne že letos delati škodo z izpodjedanjem korenin, nadaljuje z izpodjedanjem skozi par let, nato pa pride kot hrošč zopet iz zemlje. Ker je hrošč zelo škodljiv, posebno če se pojavlja v mnogobrojnem številu, se ga mora pokončevati z vsemi silami. Da bo imelo pokončevanje res kaj uspeha, se mora izvesti splošno in organizirano. Pokončevanja bi se moral udeležiti vsak kmetovalec,

ker ako se tega dela lotijo le nekateri posamezniki, velika večina kmetovalec si pa misli, da bodo oni tudi za njih opravili, tedaj seveda ni pričakovati popolnega uspeha. Do živega se pride hroščem s tem, da se jih v jutranjih urah, ko se nahajajo po drevju še otrpli, stresa z dreves, pobira in meče v vročo vodo. Nekaj se jih da pokrmiti perutnini, vrženi na kompost, pa dajo dober gnoj. Nekoliko nam pomagajo jih uničevati tudi nekatere nam koristne živali, kod netopir, jež, čuk, ptice pevke, ogrci pa grede krta v slast. Omenjene živali se ne sme zatirati. Pomaga tudi pobiranje ogreev pri oranju in njih pokončevanje.

Zamazi za sode. Večkrat se zgodi, da nam v kleti ta ali oni sod moči ali premače. Tej neprijetnosti skušamo odpomoči s zamazanjem s tvarinami, ki naj to močenje preprečijo. Take tvarine napravimo: 1. Skuha se 1 del voska, 5 delov smole in 1 del loja. Ko se ohladi, se doda temu 4 dele v prah stolčene opeke. 2. Vzame se 3 dele kolofonije, 3 dele loja in 3 dele smole. To se skuha in ko se ohladi, se doda temu 4 dele terpentina. 3. 50 dkg čistega belega parafina, 30 dkg lepljivega vazelina in 30 dkg voska se v ognju skuha in zmeša. 4. Napravi gosto kašo od vode in cementa. Večkrat si pomagamo tudi s samim lojem.

Premiranje goveje živine v Prekmurju. Dne 18. t. m. bo v Turnišču, srez Dolnja Lendava, premiranje simodolske goveje živine in sicer za vse občine prejšnje in sedanje turniške župnije. Daleč na okrog je znano, da se redi prav v tem kraju najlepša čista simodolska pasma, katere biki so ponos ondotnih po sestnikov. Pretežna večina te živine se izvozi v Italijo in v Avstrijo. Škoda, da se živinorejci v pokrajinah, kjer ta pasma uspeva, ne poslužijo nakupovanja v Prekmurju. Da se ta dobra domača živinoreja povzdigne, da postane Prekmurje lahko zakladnica za simodolsko živino, se je določilo s pomočjo državne podpore premiranje te živine, kjer naj izrečejo svojo sodbo živinorejski strokovnjaki. Za prireditev vlada med ondotnim prebivalstvom veliko zanimanje. Pričakujejo se tudi živinorejci izven Prekmurja. Premiranje se bo začelo ob devetih dopoldne na živinskem sejmišču. K premiranju bodo pripušeni: 1. biki nad 1½ leta; 2. krave in telice (breje); 3. teleta od pol do 1½ leta. Živinorejci, poslužite se prilike in pridite pogledat lepo prekmursko živino! Železniška zveza je zelo ugodna. Večerni vlak vozi na Beltince in Dolnjo Lendavo, kjer prenočite; od tamkaj pa se zjutraj odpelje z vozovi v Turnišče.

Angleška živina. Angleži trdijo, da imajo najboljšo in najlepšo plemensko živino na svetu, pa naj si bodo potem parkljarji ali kopitarji, perutnina ali karkoli že. Lani je ruska vlada kupila od Angležev 250 prašičev plemenjakov. — Že pred 300 leti so bili angleški volivnikani znani po svetu. Evelyn piše v svojem dnevniku leta 1649. o volu, ki je bil 19 pesti visok, to je 1 m 61 cm in 5 mm, ter 3 m in 65 cm dolg. Toda se pa tudi cene bajno visoke. Bik, kateremu so dali ime lod Wilton, je bil prodan v Ameriko za 3800 funtov ali 1 milijon in 26 tisoč dinarjev, a mlada krava Blossom III (po naše cvet) je šla za 1785 funtov ali skoro pol milijona dinarjev. Neka frizijska krava, katere je dala deset galonov mleka na dan, to je 45 in pol litra, je bila prodana za 3675 funtov to je 991 tisoč dinarjev. Tisoč ginej to je 1050 funtov ali 280 tisoč dinarjev za enega ovna na Angleškem ni nič nenavadnega! — Najboljši dirkalni konji so pač angleški. Da je temu res tako, povedo cene. Konj »Cyllene« je bil prodan v Argentinijo za nič manj kot 31.500 funtov (8 in pol milijona dinarjev), a »Flying Fox« (leteči lisjak) celo za 37.500 funtov. Kupil ga je neki Francoz. Rekord pa je dosegel »White Knight« (beli vitez), katerega je kupil neki inozemec za 40.000 funtov, to je 11 milijonov dinarjev!

Mariborski sobotni trg je bil dobro založen z zelenjavo in drugimi živilci. Kupčija živahna. Cene prilično nespremenjene. Slaninariji so pripeljali na trg 24 vozov z 78 zaklanimi svinjami, ki so se prodajale na drobno po 10,25 do 27 D za 1 kg, v celih komadih po 15 do 17 D za kg. Krompirja je bilo na trgu 18 vozov po 0,75 do 1 D za kg. — Ostale cene: Meso in mast: goveje meso 8—19, telečje 12,50 do 20, svinjsko 10,75 do 27, salo 20—23, sveža slanina 18 do 25, prekajena 26 do 36, mast 20 do 26, gnjat 36 do 38, ovčje meso 12 do 15, hrenovke 32, kranjske klobase 35 do 40, konjsko meso 5 do 8 D kg. Perutnina: kokoši 45 do 70, piščanci 20 do 37,5 D za komad. Jagnjeta (4 komadi): 70 do 100 D komad. Domači zajci: 7,50 do 30 D komad. Kozlič (18 komadov) 70 do 85 D komad. Zelenjava in sočivje: karfiola 4 do 8, česen 12 do 18, čebula 2,50 do 5, kisló zelje 2 do 3, kislá repa 2 D kg, glavna solata 0,75 do 1,25 D komad, šparglji 20, grah v stročju 10 D kg. Fižol: 1,50 do 2,50 D lit. Sadje: jabolka 6 do 12, suhe češnje 10 do 12, češnje 25 D kg. Mlečni proizvodi: mleko 2,50 do 3, smetana 12 do 14 D liter, maslo sirovo 40, čajno 50 do 70, kuhano 50 D kg. Jajca: 0,75 do 1 D komad. Med (strd) 22 do 25 D kg. — Kmetje so pripeljali na trg tudi 6 vozov sena in 3 vozove slame. Cene: seno 70 do 75, slama 40 do 45 D za 100 kg.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 7. maja se je pripeljalo 363 svinj, 6 ovac, 4 koze. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad po 100—125 D, 7—9 tednov stari 150—200, 3—4 mesece stari 350—360, 5—7 mesece stari 400—425, 8—10 mesecev 550—560, 1 leto po 1500—1600, 1 kg žive teže 10,50—12,50, 1 kg mrtve teže 15—17, koza 155—200, ovca 155 do 175. Prodalo se je 251 svinj, 2 kozi in 3 ovce. Sejem je bil zelo živahen, le naliv je malo oviral trgovino.

Koliko nese državi carina? Tekom enega leta je država dobila 1834 milijonov dinarjev pri carini. Mariborska carinarna ima povprečno pol milijona dinarjev na dan dohodkov.

Redni občni zbor Gospodarske zadruge v Ormožu, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo, dne 6. junija t. l., ob pol devetih dopoldne, v kletarski gostilni z na-

slednim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Sprememba pravil. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 7. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Vinogradniki! Velikansko zalogo vsakovrstnega kolja nudi trdka Gnilšek v Mariboru in sicer: žagano kolje od 300 D cepano kolje od 500 D naprej za tisoč komadov.

Najboljša vina pokusite edino na vinski razstavi v Ormožu, ki se vrši ob priliki okrajne obrtno-gospodarske razstave v Ormožu od 8. do 15. avgusta t. l.

Poročilo o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu. Zatec, ČSR., 7. 5. 1926. Vsled hladnega vremena je zadnje dni rastlina zaostajala v rasti. Število nasadov, v katerih se trte že privezujejo, je le pičlo, onih, v katerih pa trte vsled poškodovanja po bolhaču še komaj iz zemlje klijejo, pa veliko. Bolhača preganjajo hmeljarji s posebnimi praški. Na hmeljskem trgu je razpoloženje mirno, cene so pa oslabele. — Mainburg na Bavarskem, 2. 5. 1926. Koncem tedna se bodo trte že privezovale k drogom. V mnogih nasadih se je prikazal bolhač, katerega bo treba z niko finom preganjati. Tu in tam se je pozavila tudi peronospora in treba bo takoj pričeti z obrambnim delom. — Pfaffenhofen na Bavarskem, 2. 5. 1926. Lepo vreme pospešuje obdelovanje hmeljskih nasadov. Uničujoče delo so pričeli bolhači. Vobče se opazuje, da so nasadi, v katerih se je minulo jesen škropilo s tekočino bakrene galice in apna, bistveno lepši in krepkejši, nego neškropljeni. — Wolzah, 2. 5. 26. Stanje hmeljskih nasadov je danes različno. Mladi nasadi so večinoma prav slabi, mnogo sadežev sploh ni pognalo. — Spalt, 1. 5. 1926. Odkopavanje in obrezovanje bo kmalu končano. Prvo obrezani nasadi kažejo krepko poganjke. Na trnolici ali črnemu trnu in na bezgu se že opazuje naznanjevalci hmeljskih uši. — Zalec v Savinjski dolini, 9. 5. 1926. Od našega zadnjega, pred 14 dnevi objavljenega poročila je bilo sedem deževnih dni. Neugodno vreme sicer ni ško dovalo hmeljski rastlini, vendar je pa zadrževalo izvršitev potrebnega dela. V skrbno obdelovanih nasadih je trta že 1—1½ m visoka. Lastniki le redkih nasadov poznega hmelja so takoj po nastopu peronospore pričeli s škropljenjem in zdi se, kakor da bi bil nastal v razvoju bolezní mal presledek. Vseučilni profesor dr. Škorič iz Zagreba opazuje tudi letos razvoj bolezni in učinek obrambnega dela. O hmeljski kupčiji ni kaj poročati. — Vodstvo Hmeljskega društva za Slovenijo.

Za razvedrilo.

Se nista razumela! Kmetiču se je zgodila nesreča. Konj mu je poginil in ga je moral peljati k konjercu. Na potu ga sreča tujec in ga je nemško nagovoril: »Wohin?« — Kmet ga ni razumel, pa je odgovoril: »Bo hin? O ne, je že hin!« — Zdaj pa tujec ni razumel kmeta in ga je vprašal: »Was ist?« — Kmet mu je odgovoril: »Bos pa je, bos. Sem mu podkove odtrgal!« — Tujec je hotel zdaj zaključiti nerazumljiv razgovor, pa je pripomnil: »Du bist ein Esel!« — Kmet pa je žalostno odvrnil: »Kaj bom jezen, saj nič ne pomaga!« — In šla sta vsak svojo pot.

Učitelj laže! Oče je vprašal svojega sinčka doma, kako je kaj v šoli. Deček pa je rekel, da ni zadovoljen, češ, da učitelj laže. »Kako to«, je vprašal oče. — Sinček pa je povedal: »Včeraj je učitelj rekel, da 4 in 5 je 9, danes pa je rekel, da 6 in 3 je 9.

Nemogoče. Prepirla sta se slepec in berač brez rok. Pa reče oni brez rok slepecu: »Ti, če ne miruješ, ti pripeljem tako zaušnico, da boš tri sonce videl.«

Lepa zahvala! Kmet je ponudil svojemu sosedu denarja za eno leto. Ta se mu je lepo zahvalil: »Bog Ti povrni, prijatelj, jaz ti bom za to prijaznost na večno dolžen ostal!«

Rad bi pel.

Zunaj divja burja. Triletni sinček vpraša po vzroku tega groznega hrušča in ko mu mati pove, da je to veter, ki tako razgraja in tuli, pravi deček: »Kaj ne, mati, veter bi rad pel, pa ne zna.«

Kaj je pujssek.

»Morice«, pravi oče svojemu sinčku, »danes si pa tako umazan, kakor pujssek. No, kaj me gledaš tako neumno? Ali ne veš, kaj je pujssek?«

»O da, oče«, odgovori deček, »pujssek je sin stare svinje.«

Kipe in slike presv. Srca Jezusovega in Marijinega ter Lurske Marije v krasni izpeljavi ima na zalogi Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Cene brez poštne so za slike: velikost 19×26 cm 2,25 dinarjev, 24×34 cm 3,25 dinarjev, 25×38 cm 5 dinarjev, 32×42 cm 6,75 dinarjev, 39×51 cm 10,25 dinarjev, 47×63 cm 16 dinarjev, 54×73 cm 20,50 dinarjev. Kipi: visoki 31 cm 60 dinarjev, 37 cm 84 din., 42 cm 95 din., 50 cm 160 din., 56 cm 190 din., 65 din. 240 din., 85 cm 450 din. Za večje kipe in za kipe drugih svetnikov naj se blagovolji vprašati po dopisnici. — Tiskarna sv. Cirila.